

מה עם הילד?

שאלה נוסעת צעירה, שנסתה להסתיר את פחדה. לעזרתה קפצו מיד שני גברים, שהעלוה על המדרגות.

לא יכולה!

אמרה רבקה פולק (70), כשהיא מובלת עליידי הפקחים: "יש לי רגל חלשה וראיתי שצריך לעמוד קודם על רגל אחת."

זה יתור מדי!

קוראת ערביה מהכפר עיבלין. את כל השלבים עברה — זה כמו ברכבת. אבל המדרגות? זה מפחיד.

המחיר והפרי. היה ברור כי הפעם לא יהיה המאבק אישי כי אם מפלגתי. מא' חורי פירסט התיצבו אוהדי הציונים הכל-ליים והדתיים. יעקובי (המכונה "הצודק") לא נכנע. המחירים עלו ועלו. כאשר הגיעו ל-180 לירות, השתררה דממה. יעקובי הוכי' רו כוזבה. הוא פינה מיד את המכה צבי זמיר, קטף את פירות המפסיר.

הינוך

בעין יפה

ספר היובל של עירית רמת'גן הופץ בוד' מנו בדרך מקורית. כל קבלן שביקש לקבל רשיון לבניין במחלקת ההנדסה של העירייה, חייב היה לרכוש לפחות טופס אחד של ה"ספר, השבוע, פחות מחודש לפני הבחירות, החליטה מחלקת התינוך של עירית רמת'גן לסייע בהפצתו של ספר אחר. הספר: בכח המעשה. ספרו האוטוביוגרפי של ראש העיר היוצא, אברהם קריניצי, שעמד להיות מחוץ לקמתנת העירייה לתלמידי בית-הספר ה"יטודי ברמת'גן.

אולם בניגוד לקבלני רמת'גן, היה למורי עירייהגנים בוס תקיף יותר. רוב המורים בבתי-הספר היסודיים של רמת'גן סרבו לח' לק את הספר, שראה אור בהוצאת מסדה. האות הראשון למרד ניתן בבית-ספר יהלום, הגדול בבתי-הספר ברמת'גן. חבילות הספ' רים שהגיעו לחדר-המורים לא נפתחו. "אי' ננו רוצים להיות משרתיו של קריניצי," טע' נו המורים.

קריניצי עצמו, שנשאל על-ידי כתב העולם הזה, מה הניע את מחלקת התינוך של עירית רמת'גן לחלק את הספר ערב הבחירות, רות, השיב כי הספר שחולק היה רק חלק מבכח המעשה, החלק שנגע לרמת'גן. "חוץ מזה," טען ראש-העירייה הקשיש, "עד כמה שידוע לי, התקבל הספר בעין יפה על-ידי כולם."

חזכיר

מי לחץ?

ועדת חקירה מיוחדת תחקור מי אחראי לחץ שהופעל על אנשיו של ח"כ מפא"י בכנסת השלישית, הדרווי מסעד קסיס, שיבטלו את החתימותיהם על הרשימה הנפ' רדת שהגיש קסיס. לאחר שהעולם הזה (1146), פירסם כי רבים מ-750 החותמים על רשימת קסיס הוחתמו על חוור מודפס ב' סטנסיל, בו הם מבקשים לבטל את חתי' מותיהם, הורה יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית, השופט העליון יואל זוסמן, למ' גות ועדת חקירה שתחקור בפרשה... **יעקב ציר,** לשעבר שגריר ישראל בצרפת, מונה השבוע כמנהל משרד-החוץ. כפי ש' בישרה תצפית העולם הזה (1146), צור תסס במשרד-החוץ את מקומו של וולטר איתן, שמונה במקומו של צור כשגריר ישראל בצרפת... **אלז' גרל,** שנעצר לפני למעי' לה משלוחה חודשים על הוצאת כספים בטענות שוא (העולם הזה 1136), הגיש ה' שבוע בקשה מיוחדת להתיר לו להצביע בבחירות לכנסת הרביעית בכלא רמלה.

* ב'ן הפרקים: אויבינו לגנאי ואני לשבח; חרשתי, זרעתי, קצרתי, בלי ענה, חסודה,

חחה החקלאית, שהוקמה על-ידי משקייעיהון צרפתיים, פנה ילין-מור אל שרות-התעסוקה וביקש פועלים לעבודות קטוף-הכותנה. שרות התעסוקה לא מצא את הפועלים הדרושים. לפי החוק היה ילין-מור חופשי לקבל ל' עבודה פועלים בכל מקום שימצא.

הוא לא היסס. כמי שבקי בחקלאות, ידע כי בנגב קיימת בצורת, הבדואים יסימיו לעבוד אצלו. הוא קיבלם לעבודה, היה מרר' צה. מה שנראה נכון לילין-מור, לא מצא חן בעיני פקידו שרות-התעסוקה.

הם לא רצו שהוא יעסיק את הבדואים. בעזרת איגוד מגדלי-הכותנה ומועצת פועלי מגדל-גד, ניסו להשביט את העבודה בחחה. חשבונם הפשוט: ילין-מור מוכרח לקטוף את הכותנה לפני הגשמים, יאלץ להיכנע. להפתעת מועצת-הפועלים, סרבו פועלי ה' קבועים של ילין-מור להישמע להוראת-הש' ביתה. הם המשיכו לעבוד. נוכחותם של ה' בדואים לא הפריעה להם.

סוציאליזם בדי מיקרוסקופ. אולם שרות-התעסוקה לא היה מוכן להפסיד את הקרב. הוא החליט לנקוט באמצעים אחרים. בעזרת ארגון מגדלי-הכותנה תבע מילין-מור להפקיד 45 אלף לירות, כערבון שהוא יש' למ לבדואים את משורתם. לאברהם שפי' רא, איש אחדות-העבודה בשרות-התעסוקה, לא היה איכפת שדרישה זו נוגדת את החוק. הוא חשב כי ילין-מור עסוק יותר מדי ב' עבודתו החקלאית, לא ימצא זמן לעיין בחוק האוסר דבר כזה. הוא טעה.

העקשנות של המנהל הממושקף, המרבה לעשן סיגריות, הכניעה את שרות-התעסוקה, שלא יכול היה לספק לו את הפועלים הדי' רושים. בשבוע שעבר נתבע ילין-מור לדין, הוצא גנדו צו המחייב אותו להפסיק את עבודת הבדואים עד לברור משפטי. תמורת זה התחייב השירות לפני שופט-השלום ה' אשקלוני אהרן חייבי לספק פועלים אחרים. הלחק החשוב לא הוזכר במשפט. ההסדר' רות, שהכריזה לפני חודשים אחדים על הכ' גסת הערבים לשורותיה, המשיכה להילחם בהם כמו כימים הטובים, אך הפעם היא קוראת להם, "בלתי-אורגניים" במקום "ער' ביים". אחרי המעשה הזה של ההסתדרות כלפי חלקת הבדואים הקטנה, קבע ילין-מור בחיך, "יוכל חרושציב למרוד את הסוציא' ליום בישראל, גם בלי מיקרוסקופ."

דת

כנסת בבית כנסת

בית-הכנסת במושבה השרונית מגדילא היה מלא. זה עתה הסתיימה תפילת שחרית. לפני תחילת תפילת מוסף עמדו לחלק את הכיבוד הרגיל של ראש-השנה: המפסיר, איש לא גילה התעניינות מרובה במתרחש על הבמה, כי כמו בכל שנה ציפו שבכבוד זה יזכה ראש-המועצה הלא-דתי במיוחד, צבי זמיר, איש מפא"י. עוד לא קרה שמישהו יקום וינסה לגזול ממנו את הכבוד הזה. אולם כאשר שמעה ההכרזה השיגרתית בדבר מכירת המפסיר, עבר רחש בין קהל המתפללים. יאן פייסט, איכר שופטדיאל אמיד, הכריז על רצונו לקנות את המפסיר בסכום ההכרזה הראשונה, ארבע לירות. כולם ציפו לראות איך יגיב על העזה זו ראש-המועצה. זמיר עצמו לא אמר דבר, אולם להפתעת כולם קם צדוק יעקובי, הבנאי הגיבן וה' אהוד על כל החוגים, הכריז כי גם הוא רוצה במפסיר.

כדי כך, שמלבד היותו בעל קיוסק ברחוב הרצל, הינו גם בעל חברה להפצת סרטים. בשבוע מסויל לאירופה לפני שנתיים, יחד עם אשתו, התפאר שרכש סרטי-קולנוע ב' יותר מ-20 אלף ל"י.

כל רמו של ביקורת שהושמע מצד חברי האירגון הוציאו מכליו. פעם, כדי ללמד לקח, נעל משה יצחק את משרד האירגון, סרב לפתוח במשך חמישה חודשים. עד שנקרא אל נתן להב, מזכיר מפא"י בעיר. ב' נוכחות כמה מחברי ועד האירגון, נוף להב ביצחק: "האירגון איננו עסק פרטי שלך, עליך לתת את המפתח בידי חברי הועד!" יצחק קיבל את הדברים בהכנעה. אך משי' יצא להב את החדר, סרב היו"ר למלא אחרי הוראת מזכיר המפלגה. "מי הוא בכלל?" התרעם, "הוא עוד קטן מדי בשבילי!" היתה דרושה התערבותו של אבא חושי, כדי להכ' מפלגה. בהתגבר תסביך חשיבות-העצמית, העליב גם את סגן ראש העיר צבי ברזילי (אחדות-העבודה) בפומבי: "מי אתה? אתה לא מפתיד אותי, אתה כלום בשבילי!"

הריקטטור שצפלה. לפני חמישה חוד' שים הגיעו למשטרה תלונות של רוכלים, כי משה יצחק הוציא מהם כספים בטענות שוא. המשטרה, שבלישה שמעו האשמות כאלה לא אחת בשנים האחרונות, ניגשה ה' פעם לפעולה. הפעולה התממה בכל-יאות חודשים רבים, עד שראשי חושיסטאן החלי' טו כי משה יצחק שוב אינו רצוי כמשרת. צבי ברזילי קם במועצת העירייה, הטיח הא' שמות חריפות נגד יו"ר הרוכלים. למשטרה לא נותרה ברירה אלא להביאו לבית-המשפט. לפתע התפרקו כבלי הפחד, בהם החזיק משה יצחק את קרבנותיו, ואלה החלו מגלים נכונות לדבר. אחת מקרבנות אלה היתה שרה משיח (40), בת-דודתו של משה יצחק. כאשר ביקשה לפני שנה להעביר על שמה את רשיון דוכן-הפרחים של אמם, סידר לה זאת יצחק, ממורת 200 ל"י. בעבור תקופה קצרה דרש ממנה תרומה של 100 ל"י לאיר' גון — אחרת תסולק עם דוכנה מהמקום. היא שילמה.

קרבן אחר הוא ליאון קונפינו, 38, יוצא בולגריה, אינסטלטור שאיבד את כושר עבד' דתו. כאשר סרב לשלם 500 ל"י ליצחק, כדי שסידר לו רשיון, דרף אותו יו"ר איר' גון הרוכלים עד חומה. בין השאר: הת' ערב אצל אבא חושי, נגד קונפינו. "אני מוכן לומר את כל הדברים האלה בבית-משפט," הכריז קונפינו, ועשרות רוכ' לים עשוקים הצטרפו להכרזתו. כי בראותם את הדיקטטור שלהם כורע תחתיו ומתמוטט, נשבעו שלא יתנו לו לקום שנית.

עבודה

חלקת הבדואים הקטנה

מכונות-שיטור הסתובבו השבוע בחוות' מרים ליד אשקלון. הן דאגו כי הפועלים הבדואים, שמצאו בה את פרנסתם, יוצאו מן החוה, יתחזרו אל שדותיהם הסובלים מב' צורת, בנגב המערבי. היה זה סיכום של קרב ארוך בין מי ש' היה מפקד הלחי' ומנהלה הנוכחי של ה' חוה, נתן ילין-מור, לבין שרות-התעסוקה של הממשלה. היה זה גם אחד הקרבות הארוכים והמוררים שניהל נתן ילין-מור, סוס-מלחמה ותיק. הוא החל לפני חודש וחצי. כמנהל ה'

ריבית, שלא יוכלו להשתלם מרווחי הכר' מלית עצמה, יושלמו מכל הקציב שיימצא. כבר היום הוצאו לצורך זה כספים שנועדו לצרכים אחרים, כמכון לטיהור מי שופכין ועוד.

הרוכל של אבא

ערב יום הכיפורים פרצו אלמונים את משרדו על המשמר ולמרחב בחיפה. הם חיטטו בכל המגרות, הסתלקו מבלי לגעת בצידו המשרדי היקר. מה חיפשו האלמונים? השיב חבר מערכת "על-החשמה": "את החומר שאנחנו מתכוונים לפרסם על משה יצחק." שבוע לפני כן נעצר משה יצחק (34), יושב-ראש ארגון הרוכלים בחיפה, על קב' לת-שוחד ומעילה באימון — תופעה של מוזכבך במציאות של 1959. אולם משה יצחק לא היה סתם מועל. הוא היה אחד הגלגלים הפועלים ביותר של מכונת השלטון של אבא חושי. בחושיסטאן, היה משה יצחק שמדבר.

האיש שהיה פעיל המפלגה הקומוניסטית בבולגריה, הפך במהרה איש מפא"י נאמן. הוא הביט סביבו וגילה קרקע-בתולין ה' מצפה לכשרונו הארגוני. הקרקע: מעמד ה' רוכלים ובעלי-הדוכנים של חיפה. הוא איר' גון אותו. חושי, הידוע כאוהב סדר ואירגון, שמח לראות את הכנסתם של הרוכלים ל' מסגרת משמעתית תקינה, תמך ביצחק בכל לב. בין השאר, כפי שיצחק עצמו גילה פעם בחוסר-זהירות: על-ידי הקצבת מספר צרי' פים בשוק הרוכלים החדש. משה יצחק הע' ביר את הצריפים לנוקקים להם — תמורת תשלום.

יצחק התזיר את החוב לאבא חושי בצורת באימנותו המוחלטת. כאשר החל העולם הזה במיסרסום סידרת הגילויים שלו על חושי-סטאן (העולם הזה 917 והלאה), נכנס ראש הרוכלים לפעולה. הוא עבר בין הדוכנים, איים על בעליתם במעשי-אלימות אם לא יצ' סיקו את מכירת השבועון. האיומים לא יצ' רו, כאשר יצאו כל העיתונים בהתקפה הרי' פה על נסיון מחפיר זה לפגוע בחופש ה' עיתונות.

התערכות אצל פקה. יושב-ראש ה' רוכלים אהב לעזור לאנשיו. במקום שאלה ייחכו שנים לקבלת רשיון לדוכן, היה ה' יו"ר מסדיר להם את העניין במהרה. תש' לום השותף נע בהתאם למצבו של המבקש, הגם ידע לעשות טובות מבלי לבקש תמורה. כאשר היו פקחי העירייה רושמים דו"ח לאחד מחברי האירגון, היה יצחק מופיע במקום, משיפע על הפקח לקרוע את הדו"ח לגורם, לעניי הרוכל שלבו התמלא תודה ליו"ר אירגונו. אותו רוכל לא ידע כי היה זה יצחק עצמו ששלח את הפקח לרשום דו"ח, כדי לספק לו הזדמנות לשחק את תפקיד אביר הרוכלים הדפוקים.

תסביך החשיבות העצמית. רוכלי חיפה לא היו עיזרים, גם לא טיפשים. הם רק היו והירים. הם ידעו בדיוק מה מתרחש, וכיצד מתעשר משה יצחק על חשבונם. אולם הם ידעו כי היו"ר הוא בן-חסותו של מנג' גון חושיסטאן, ולא פעם איים גלויות כי יגרמו לשלילת רשיונו של רוכל זה או אחר שהימרה לא פיו. מצבו הכספי התבטט עד